Ч. 254 Пятниця 12 (24) падолиста 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. свять) о 5 ½ годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованї.

Рекламаціи неопечатанї вольнї вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Заявлене въ клюбахъ коаліційныхъ.

На вчерашнôмъ засѣданю клюбу сполученои лѣвицѣ нѣмецкои явили ся пп. Міністры Пленеръ и Вурмбрандтъ. Зô всѣхъ сторôнъ повитано ихъ оплесками. Мін. Пленеръ забравши голосъ сказавъ, що вже передъ кôлькома тыждн̂ями, въ часѣ послѣдного засѣданя клюбового вôдносины такъ повернули ся, що спôльна акція трохъ партій укладала ся не лишь противъ новелѣ о реформѣ выборчôй, але й въ цѣли утвореня новои ситуаціѣ политичнои.

Бесѣдникъ згадавъ о диміси кабінету и зазначивъ, що въ часѣ переговорôвъ около утвореня нового правительства помагали ему безустанно радою оба его президіяльнї товаришѣ, гр. Кінбургъ и Гайльсбергъ, а также подпиравъ его заедно и успѣшно та зъ повнымъ пожертвованемъ Хлюмецкій, за що вôнъ ему тутъ складае сердечну подяку. Бесѣдника покликано до кабінету. Якъ вôнъ такъ и гр. Вурмбрандтъ уважали обовязкомъ совѣстныхъ полїтикôвъ и за рѣчь пожадану также интересамъ партіѣ, щобы при сей змѣнѣ не обходили ся безъ участи партіѣ. Въ ситуаціи утворенôй самыми партіями, вымагае политична одвѣчальнôсть, щобы тї партіи самї взяли въ свои руки дальше уложене справы. Уложене то есть безъ сумнѣву труднѣйше якъ въ инщихъ краяхъ и инщихъ часахъ, позаякъ въ Австріи нема бôльшости зложенои зъ одноцѣлои партіѣ. Нове правительство може оперти ся лишь на коаліціи трохъ партій.

Въ сполученю такъ рôзнородныхъ партій лежить и зародокъ трудностей, котрого бесѣдникъ зовсѣмъ не легковажить, надъ котрымъ однакожъ при добрôй воли можна перейти до порядку дневного, замѣсть вертати до давнѣйшого стану або доводити до комбінацій зъ выключенемъ нѣмецкои лѣвицѣ. Ясною есть рѣчею, що въ новôй комбінаціи не можна подносити засадничихъ жаданъ анѣ зъ лѣвицѣ анѣ зъ правицѣ, але есть зовсѣмъ рѣчь можлива перевести цѣлый рядъ важныхъ реформъ при взаимнôмъ порозумѣню тыхъ партій. Есть также рѣчь ясна, що безъ такого порозумѣня реформъ такихъ не можна бы нѣколи перевести.

Скоро та коаліція проявить ся и въ кабінетѣ и скоро правительство знайде подпору у сполученыхъ партій, то не есть выключена надѣя, що въ цѣлôй адміністраціи повѣе свѣжѣйшимъ и крѣпшимъ духомъ. Яко членъ того правительства выступаю нинѣ передъ вами и прошу о довѣре для себе, заразомъ однакожъ и о подпору для цѣлого правительства.

Партія, годячи ся на нову ситуацію, буде подпирати новый кабінетъ, а наслѣдкомъ того буде взаимне зближене ся трохъ великихъ партій, такъ, якъ то выходить взагалѣ изъ спôльнои политичнои кооперациѣ. Складаю нинѣ — говоривъ мін. Пленеръ — провôдъ клюбу. Есть то для мене поважный крокъ. Я трудивъ ся немало, щобы служити нашôй спôльнôй справѣ; то было однакожъ можливе лишь при непохитнôмъ нашôмъ довѣрю до мене, котре допомогло партіи до єдности и сконсолідованя. Але того довѣря треба менѣ дуже также на моѣмъ новôмъ становищи; длятого вôдкликую ся до давныхъ згадокъ и до давнои дружбы. Коли хочете, щобы проба удала ся, то не допустѣть до того, щобы вже при першôй нагодѣ проявивъ ся бракъ довѣря. Майте бодай на початку трохи политичнои терпеливости, доки нова коаліція трохи не укрѣпить ся.

Мои особистї и политичнї вôдносины зъ членами партій буду удержувати о скôлько можна на стопѣ давнои дружбы. Длятого нинѣшный день нехай не буде днемъ прощаня але вôдновленя дружбы, черезъ котру давнї вôдносины скрѣплять ся, а може навѣть будуть и успѣшно дѣлати на пожитокъ вôтчины.

Міністеръ торговлѣ гр. Вурмбрандтъ высказавъ надѣю, що сполучена лѣвиця буде пôддержувати не лишь его, але и цѣле правительство, котре въ клопотливыхъ часахъ поставило собѣ трудну задачу сполучити умѣренні и пôддержуючї державу партіи, щобы въ мирѣ и при безустанныхъ трудахъ пôднести добробытъ та скрѣпити загально-австрійску идею державну. Кождна окремо и всѣ партіи разомъ будуть мусѣли дати доказы великои здержаливости горожаньскои. Бесѣдникъ уважае своимъ обовязкомъ позбставати въ тѣсныхъ зносинахъ не лишь зъ своею партією, але такожъ и зъ другими сполучеными зъ нею партіями и пôдпирати порозумѣне межъ партіями. Особливо же въ повѣренôй ему тепѣ буде вôнъ старати ся вступати въ слѣды свого попередника и вызкати пôдпору всѣхъ партій, бо якъ разъ розвôй торговлѣ и промыслу може числити на пôдпору всѣхъ партій.

По промовѣ гр. Вурмбрандта подякувавъ пос. Гайльсбергъ міністрамъ за ихъ заявленя и сказавъ, що коаліція есть одинокою теперь дорогою до выходу зъ дуже прикрого положеня. Партія вѣрить словамъ міністрôвъ и мае до нихъ довѣре.

Въ Колѣ польскôмъ явили ся пп. Міністры Мадейскій и Яворскій. По вôдкрытю засѣданя заступникомъ предсѣдателя, пос

---

2)

ЩО ВИДѢЛИ ЧАЙКИ.

(Оповѣдане. — Г. Шрайберсгофена.)

(Дальше).

— Де она вже знову залѣзла? — спытала наразъ Кайка въ голосъ и вышовши зъ комнаты пустилась вузкими сѣньми, що сполучали стодолу зъ передными комнатами, до першои просторои комнаты. Зъ навычки кинула окомъ доокола и ажъ губы затиснула, бо малї шуфлядки, що були пороблені въ стѣнѣ якъ колибъ въ якôмъ корабли, були повысуванї и очевидно хтось въ нихъ перевертавъ. Хтось уживъ зелѣзныхъ щипцôвъ, котрыми кидало ся гилястый вересъ у пѣчь, до того, щобы вôдсунути найвысшу шуфлядку, а они видко зсунули ся и розбили въ стѣнѣ кафлю въ якимсь малюнкомъ. Руки, що зробили, були очевидно малї и незручнї.

Кайцѣ ажъ лице кровью набѣгло. Скорымъ крокомъ пустилась она до бôчныхъ дверей заразъ на лѣво вôдъ головныхъ и отворила ихъ. Лишь заглянула до спальнѣ и зъ гнѣвомъ замкнула знову дверѣ. Така господиня, якъ она, не могла на то дивити ся. Вже пôшло зъ полудня, а въ комнатѣ ще не застелено; то було досыть для неи, щобы въ нѣй и най менша прихильнôсть притихла.

Инщимъ разомъ любила Кайка бувало прочитати одно або друге речене выписане изъ святого письма на стѣнѣ понизше сволока, и то неразъ успокоювало еѣ палку вдачу. Нинѣ не мала на то часу. Буря, що лютила ся на дворѣ, нагадала ѣй Кресена. Вôнъ, такій старый чоловѣкъ, повиненъ теперь сидѣти дома, а не кудись по дворѣ ходити! Ба, кобы такъ бувъ Торвальдъ!... Кобы то вôнъ такъ бувъ оженивъ ся, якъ бувъ повиненъ, и якъ то було постановлено зъ донькою суcѣда! — Ба, кобы то Инесъ не була его жѣнкою!... Скорымъ крокомъ перебѣгла она и по другôй комнатѣ.

Охъ чому то тота Инесъ его жѣнкою? Тота Инесъ, що зовсѣмъ сюды не годить ся, що не хоче навыкнути до звычаѣвъ на островѣ, смѣе ся въ установъ, высмѣвае звычаѣ и черезъ то розъєдинюе сына зъ родичами! Лѣпше якъ коли небудь змѣркувала то Кайка, коли станула на поровѣ сусѣдной комнаты и ажъ остовпѣла.

— Инесъ! — крикнула она и ажъ затрясла ся изъ гнѣву.

Передъ нею стояла Инесъ, еѣ невѣстка. Саме пôдъ малымъ, металевымъ пауком, що либонь ще вôдъ коли тутъ висить, а то вже вôдъ 1645 р. не видѣвъ ще такого. Въ кождôй его закривленôй ручцѣ горѣло по свѣчцѣ, вôконницѣ були замкненї, щобы свѣтло зъ надворку не заходило, а може и для того, щобы не було чути бурѣ. Вôдъ ясныхъ кафлѣвъ въ печи и вôдъ великого мосяжного телескопу, що висѣвъ надъ дверми, вôдбивало ся мигкотюче свѣтло свѣчокъ. Великій чотирогранный стôлъ зъ кручеными ногами бувъ вôдсуненый на бôкъ, щобы зробити мѣсце тôй малôй людинѣ, що стояла пôдъ паукомъ и взявши въ обѣ руки широку спôдницю почала крутити ся, якъ колибъ въ танци. Та й дивный же бувъ стрôй на тôй молодôй жѣнцѣ, треба було дѣйстно еѣ красы, щобы ще й въ нѣмъ було ѣй до лиця. Густе, чорне еѣ волосе було въ гору зачесане и вôдсланяло красне еѣ и высоке чоло, лишь кôлька кучерикôвъ звисало на еѣ подовгасте, трохи блѣде личко. Чорнї, густї брови украшали красно выгненымъ каблукомъ еѣ чорнї очи, котрї инщимъ разомъ свѣтились мовъ грань, а зъ котрыхъ выглядала найвеселѣйша дитиняча радôсть. Тоненькій легенько выгнутый носикъ и свѣжї рожевї губы, та кругла борôдка, доповняли ще тоти чаруючій образъ красы. На головѣ мала якійсь брунатный стрôй, що сидѣвъ ѣй мовь яка вежа и за кождымъ рухомъ кивавъ ся то сюды то туды. Плечѣ окривала бѣла фалдиста сорочка запнята на шиѣ срѣбною пряжкою, на котрôй були выробленї двѣ чайки; ясно-червоный корсетъ обоймавъ еѣ гнучкій станъ, а такій самый поясъ звисавъ кôнцями по бѣлôй вовнянôй спôдници. Нôжки еѣ вкрывали червонї панчошки и маленькї черевички зô срѣбными пряжками. Бѣла спôдниця ажъ лопотѣла за кождымъ рухомъ и доторкнула ся ажъ Кайки, коли она приступила до танцюючои и положила свою важку руку на еѣ плече та промовила гнѣвливо: „Хтожь тобѣ позволивъ убрати ся у весѣльну одежь мови бабки?

— То я знайшла еѣ въ однôй изъ тыхъ шуфлядокъ, котрї вы все замыкаете. Она була отверта и мене взяла охота побавити ся, бо

Беное промовивъ мін. Яворскій и зазначивъ, що обставины, котрі настали въ осени, спонукали теперѣшну ситуацію парляментарну. Коло польске вже на початку сесіѣ въ 1891 р. заявило, що у вôдносинахъ до другихъ партій, хоче удержати становище свобôдной руки. Выходячи зъ переконаня, що сильна бôльшôсть есть конче потрѣбна для переведеня найважнѣйшихъ працъ парляментарныхъ, Коло польске було тои гадки, що безъ взгляду на симпатіи або антипатіи всѣхъ иншихъ партій бôльшôсть есть неможлива безъ лѣвицѣ. Въ тôмъ дусѣ промавлявъ вôнъ зъ припорученя Кола два разы въ 1891 и 1892 р. Правительство ґр. Таффого старало ся о утворене такои бôльшости, але средства ужиті до того були невôдповѣдні. Внесене реформы выборчои спонукало уемну коаліцію трохъ великихъ партій. Коло польске въ засадѣ не було противне реформѣ выборчôй, не могло однакъ погодити ся зъ змѣстомъ и формою правительственного проекту.

Провôдною гадкою въ переговорахъ зъ Пленеромъ, Гогенвартомъ и кн. Віндішґрецомъ було забезпечити Колу польскому рôвнорядне становище въ кабінетѣ и у вôдношеню до иншихъ партій. Щобы коаліція могла показати ся жизненною, треба предложити партіямъ проґраму, на пôдставѣ котрои есть можливе сполучене. Коло буде могло почути завтра (въ четверъ) проґраму правительства и выскаже о нѣй свои погляды. „Яко міністеръ коаліційный — говоривъ міністеръ дальше — и яко посолъ пôйду завсѣгды зъ Коломъ польскимъ. Чувства необмеженои вдячности для Монарха и вѣрнôсть засадъ консервативныхъ, які я завсѣгды исповѣдувавъ, оживляють мене завсѣгды. И нинѣ признаю ся до нихъ отверто, не длятого, що суть старі, але що суть добрі; але й не зашкаралюплю ся передъ новыми идеями, о скôлько они добрі".

Навязуючи до заявленя, що складае предсѣдательство Кола, згадавъ бесѣдникъ про дѣяльнôсть Кола за часôвъ его предсѣдательства и вказавъ на успѣшні змаганя въ справѣ доповненя львôвского университету, опустôвъ податковыхъ и зелѣзниць подôльскихъ. Зложене предсѣдательства наступае середъ обставинъ зъ певностію не менше щасливыхъ, якъ его обняте.

По словахъ вдячности, які віце-предсѣдатель Беное заявивъ п. Яворскому, промовивъ той ще разъ и зазначивъ заслуги п. Залеского, а той подякувавъ Колу польскому за пôдпору, якои оно удѣляло ему въ часахъ его урядовои дѣяльности. Нинѣ по 36-лѣтнôй службѣ урядовôй хоче вôнъ яко простый рядовый вôддати на услуґу краю свои досвѣды.

Міністеръ просвѣты п. **Мадейскій** заповѣвъ, що зложить урядъ віцепрезидента Палаты пословъ и члена комісіѣ парляментарнои та обѣцявъ, що выголосить свои погляды політичні на найблизшôмъ засѣданю пôдчасъ дискусіѣ надъ проґрамою правительства.

Въ клюбѣ консервативнôмъ ґр. Гогенварта дякувавъ міністеръ ґр. **Фалькенгайнъ** за дотеперѣшне довѣрє до него и просивъ, щобы таке саме довѣрє задержано и на будуче не лишь для него, але и для цѣлого правительства. Предсѣдатель клюбу ґр. Гогенвартъ давъ коротке поясненє цѣлого ходу кризы и утвореня коаліційного міністерства, а клюбъ постановивъ нинѣ вечеромъ зôбрати ся знову на нараду и взяти пôдъ дискусію нинѣшні заявленя правительства.

Переглядъ політичный.

Нинѣ або завтра а на всякій случай рѣшить ся сими днями, чи поменші партіи парляментарні завяжуть яку контръ-коаліцію. О скôлько теперь о тôмъ можна судити, то здае ся, що до того не прийде, позаякъ межи тыми партіями нема въ сѣмъ напрямѣ повнои згоды. Доси зачувати, що лишь моравскі Старочехи постановили перейти до опозиціѣ, а дивна рѣчь, що Mor. Listy, орґанъ моравскихъ Молодочехôвъ, остерѣгають передъ славяньскою коаліцією, якои домагають ся Старочехи. Такъ само и Словенцѣ не выступили ще зъ клюбу Гогенварта и мабуть не думають о тôмъ.

Міністеръ фінансôвъ дръ Пленеръ постановивъ пôдвысшити гôрникамъ салінарнымъ въ Зальцкамерґутѣ платню о 10 процентъ, а таке саме пôдвысшене одержать и гôрники въ Галичинѣ и на Буковинѣ. Мотивами до того пôдвысшеня есть зъ одной стороны дорожня, а зъ другои взôрцеве поведенє гôрникôвъ.

Въ Берлинѣ ходить чутка, що канцлеръ Капріві мае незадовго зъѣхати ся зъ италіяньскимъ міністромъ Бріномъ въ Италіи. Зъ нимъ мае поѣхати такожь секретарь державный для справъ заграничныхъ бар. Маршаль.

Пôсля автентичныхъ вѣстей, наспѣвшихъ до Градеца зъ Вѣдня, не стоить нѣчо на перешкодѣ перевезеню мощей ґр. Гартенава до Софіѣ. Зачувати, що незадовго приѣде знову депутація болгарска, котра займе ся перевезенємъ мощей.

Вôдозва

Родимцѣ! Всѣ рускі народні товарства рѣшили взяти участь у выставѣ краєвôй, котра вôдбуде ся въ слѣдуючôмъ роцѣ у Львовѣ. Мѣжь иншими и Руске товариство педаґоґічне, котре вôдъ свого засновку займае ся интересами нашихъ шкôлъ, возьме участь въ тôй-же выставѣ. Старатись оно буде представити наглядно розвôй нашого шкôльництва вôдъ давнѣйшихъ до нинѣшныхъ часôвъ. Одначе, щобы товариство могло докладно и гôдно зъ тои задачѣ вывязатись, удае ся отсимъ зъ просьбою до Родимцѣвъ, щобъ зволили ласкаво надсылати по змозѣ для товариства:

а) пляны шкôлъ такъ старыхъ якъ и новыхъ вразъ зъ розмѣромъ и числомъ учащаючихъ до нихъ дѣтей,

б) пляны огородôвъ шкôльныхъ,

в) средства уживані давнѣйше до утриманя карности (н. пр. т. зв. Sprachzeichen-ы, ослячі уха и т. ин.),

г) средства помôчні при научуваню въ школѣ (азбука рухома, таблицѣ граматичні и т. ин.),

ґ) рускі книжки зъ часôвъ давнѣйшихъ и нинѣшныхъ, уживані въ школѣ народнôй, якъ Букварѣ, Читанки (тутъ зачислити годить ся Псалтирѣ и Часословы),

д) подѣлы годинъ, такъ давні якъ и теперѣшні, дневники клясові, катальоґи, свѣдоцтва, взôрцѣ письма, задачѣ письменні и т. ин.,

е) розпорядженя властей до шкôлъ, особливо зъ часôвъ, коли школы були пôдъ управою Свѣтлыхъ Консисторій, окружники, справозданя візитаційні и т. ин.,

ж) рускі пôдручники для учителѣвъ, якъ Педаґоґіки, Психольоґіи, Методики, „Газеты шкôльні", „Часописи шкôльні", „Школу", „Домъ и школу",

з) працѣ учителѣвъ шкôлъ народныхъ на поли літературно-педаґоґічнôмъ,

и) историі шкôлъ.

Неоденъ зъ Родимцѣвъ знайти може помѣжь старыми паперами рѣчи, котрі самі про себе не мають вартости и для одиницѣ малои ваги, а зôбрані разомъ становити могуть поважный матеріялъ, даючій намъ цѣнный образъ житя-бутя нашого шкôльництва, котрый по упорядкованю выставить Товариство на выставѣ краєвôй, щобы дати спроможнôсть

менѣ тутъ нудно. Якъ то лишь могли люде таке чудо убирати на голову! — Она розсмѣяла ся на цѣле горло, а дзвінкій голосъ єѣ дитинячого смѣху понѣсъ ся по цѣлôй хатѣ. — Отъ дивѣть ся, якъ вôнъ скаче на головѣ.

На ті слова выговорені якимсь зовсѣмъ чужимъ наголосомъ Кайка лишь руки заломила и не сказала вже нѣчого.

— А на щожь ті свѣчки? — спытала она по хвили и стала одну по другôй гасити.

— Бо такъ лѣпше; на дворѣ вихоръ и страшно дощь бє у вôкна, а менѣ вôдъ того лячно — вôдповѣла Инесъ рôвнодушно.

Кайка вже не зважала на єѣ бесѣду, лишь приступила до вôкна, вôдчинила вôконницѣ та показала рукою на бурю на дворѣ та сказала гôренько:

— Середъ такои бурѣ плыве Торвальдъ Увенъ на своимъ кораблі по широкôмъ мори, а его жѣнцѣ байдуже про то и она танцює та насмѣває ся зъ того, що для его родичѣвъ миле и дороге.

— Вже знову зачинаете сварку? — вôдозвала ся Инесъ гнѣвливо. — Жаль вамъ навѣть найменшои приятности, яку я собѣ зроблю. Хиба то Торіому поможе, коли я посыплю голову попеломъ та сяду въ кутикъ и буду плакати? А чогожь вôнъ знову выбравъ ся въ дорогу? Хиба думаете, що менѣ тутъ весело безъ него? Охъ якажь я нещаслива безъ него! Торі! Торі! Чого ты въ свѣтъ пôповъ? Верни ся до твои Инесъ! — Зъ очей покотились єѣ рѣсні сльозы, она розплакалась таки на добре и стала чимъ разъ скорше говорити: Нѣхто мене тутъ не любить, хиба лишь моя дитинка. Вамъ байдуже про мене, бо я не така, якъ тутешні бѣляві та тонкі дѣвчата, та не люблю ѣсти „ко-аль" зъ старою бараниною. Але менѣ все одно — и она тупнула при тôмъ нôжкою — я не хочу бути такою якъ тутешні жѣнки, що заедно лишь сварять ся, а й Торі того не хоче, бо инакше взявъ бы бувъ собѣ тоту довгу Еркель.

— Чи думаешь, що Торвальдъ бувъ бы радъ зъ того, колибъ почувъ, якъ ты зневажаешь его матѣрь, що его породила и выплекала? Або гадаешь, що вôнъ бы тѣшивъ ся зъ того, що мати его дитины придумала собѣ таку забавку въ пору, коли вôнъ може въ найбôльшôй небезпечности? — спытала Кайка остро и поважно.

— Зъ васъ недобра жѣнка, несправедлива! — вôдозвала ся Инесъ и ажь кинула собою изъ злости. — Вы заздрôсні на свого сына и вамъ то не подобаесь, що вôнъ мене любить. Хиба гадаете, що я не знаю, чого вы мене заедно такъ ѣсте?

Правда часто уколе, и Кайка ажь зжахнула ся.

— Хочь бы й яка бѣдна дѣвчина, а була бы менѣ дорога, колибъ була гôдна любови Торвальда.

— А колижь то я була негôдна? — вôдозвалась Инесъ и очи у неи ажь засвѣтились изъ гнѣву. — Хибажь не задля него покинула я свою любу та веселу вôтчину та пристала тутъ до васъ....

— А теперь его выгнала въ свѣтъ! Хибажь вôнъ не повиненъ бувъ тутъ лишити ся та помагати свому старому батькови? Але нѣ! Єму треба бôльше грошей, щобы заспокоити твои примхи и зробити тобѣ таку выгоду, якои тобѣ забагае ся, бо ты не хочешь пристати до тыхъ звычаѣвъ, до якихъ твôй чоловѣкъ вôдъ дитины привыкъ.

Инесъ кинула хусткою на землю Кайцѣ пôдъ ноги.

— Вы Торіого мати — крикнула она изъ злости и губы єй ажь трясли ся — колибъ не то, то....

Кайка отворила вôкно, отуденый вѣтеръ заганявъ доцємъ ажь у комнату, а по Инесъ пôшовъ морозъ.

— Отъ, бачишь, яке тамъ на дворѣ! Чи то на старого сѣмдесятьлѣтного чоловѣка? Торвальдôвъ батько мусить самъ ходити за вôвцями, а то все черезъ тебе!

— Инґа — почала Инесъ борзо говорити, але Кайка перебила єй.

— Капітанъ Увенъ памятае бôльше па другихъ якъ самъ на себе. Инґа пôшла на помôчъ кумѣ Брійнѣ.

— То я пôду замѣсть Инґи — сказала Инесъ гордо и пôднявши голову пустилась до дверей.

-- Та такъ, якъ стоишь? — спытала Кайка глузуючи. — Нехай бы вже разъ спала Торвальдови полуда зъ очей и нехай бы вôнъ побачивъ, якъ легкодушно обходить ся его жѣнка зô всѣмъ, що для него святою памяткою, якъ она танцює, пôдчасъ коли вôнъ

народностямъ, котрѣ будуть звѣдувати выставу, пôзнати наше шкôльництво, а тымъ самымъ и насъ.

Позаякъ выстава краева не обмежуесь выставою рѣчей зъ самои Галичины, тому вôдзывае ся Товариство зъ просьбою также и до Родимцѣвъ зъ Украины и Буковины якъ и Угорщины, щобъ не забували на нашу просьбу и зволили ласкаво якъ найскорше надсылати до Товариства все, що вôдносить ся до шкôльництва въ земляхъ усеи Украины-Руси.

Вôдъ Выдѣлу Руского Товариства педаґоґичного у Львовѣ, въ падолистѣ 1893.

Олександеръ Барвѣньскій, голова.
Антôнъ Березиньскій, секретарь.

Новинки.

Львôвъ дня 23 падолиста

— **Ц. к. краева Рада шкôльна** письмомъ до ч. 22 614 въ дня 13 с. м. рѣшила, що нѣхто не може приневолювати мѣсцевыхъ радъ шкôльныхъ, обезпечувати шкôльнѣ будынки лише въ однôмъ данôмъ товариствѣ; вôльно имъ обезпечувати, де хотять, або въ краковскôмъ товариствѣ або въ „Днѣстрѣ.“ Краева Рада шкôльна не выдавала нѣколи такого розпорядженя, що всѣ будынки мусять бути конче обезпечуванѣ въ краковскôмъ товариствѣ.

— **Посвячене нового мешканя „Зорѣ“ и еѣ вечерницѣ.** Минувшои недѣлѣ вôдбуло ся посвячене нового льокалю, вôдступленого товариству „Зоря“ совѣтомъ „Народного Дому“. Чину освяченя льокалю довершивъ о. Лопатиньскій. Потôмъ наступила перекуска при бесѣдахъ на тематъ, щобы львôвска „Зоря“ чимъ скорше могла посвятити свою власну хату. При сѣй нагодѣ зложили присутнѣ на фондъ будовы дому „Зорѣ“ 20 зр. 35 кр. Вечеромъ о годинѣ 8. розпочались вечерницѣ „Зорѣ“ въ честь памяти Маркіяна Шашкевича. Обѣ комнатки „Зорѣ“ були переповненѣ родинами ремѣсничими. Вечерницѣ розпочавъ дръ Кость Левицкій, гарною бесѣдою про значѣне Маркіяна, про его труды для народу руского, та про часы, въ якихъ Маркіянъ свôй голосъ вôднѣсъ. По бесѣдѣ ишли на перемѣну хоры й декламаціѣ. Зъ декламацій належить пôднести выголошене стишка „Цвѣтка дрôбная“ Маркіяна Шашкевича панночкою Ковальскою такъ хорошо и зъ зрозумѣнемъ, що маленька декламаторка въ народнôмъ строю була приневолена стишокъ повторити. П. Ильчишинъ вôддекламувавъ дуже удачно стихъ Маркіяна „Побратимови“ а п. Яричевскій вôдчитавъ стихъ патріотичный свого укладу. По вечерницяхъ наступили домашнѣ забавы.

— **Завтра** на дохôдъ будовы руского театру буде выставлена въ сали Фрозінъ мельодрама Ив. Гушалевича: Пôдгôряне.

— **Холера.** Дня 20 с. м лѣчило ся 26 хорыхъ, дня 21 с. м. захорувало 11 осôбъ, выздоровѣли 3, померли 5, отже лѣчить ся ще 26 осôбъ. Пôдозрѣный выпадокъ смерти лучивъ ся въ Коропци въ повѣтѣ бучацкôмъ. Дня 21 с. м. найбôльше осôбъ захорувало въ Хировѣ, бо 4, а померло тамъ 2.

— **Мужъ пяниця.** Павло Миклошъ, сторожъ у Львовѣ при ул. Вôрменьскôй ч. 17, бувши пьянымъ збивъ страшно свою жѣнку, выверну въ еѣ на землю и обцасомъ выбивъ око. Лѣкарь зô стаціѣ ратунковои заопѣкувавъ ся хорою, а полиція Миклошемъ. Вôнъ розгнѣвавъ ся тому тамъ дуже на жѣнку, бо она ему дорѣкала, що волочить ся по шинкахъ, а не працюе.

— **Военный настрôй.** Въ ночи на 18 с. м. о годинѣ 11. стрѣливъ хтось пять разôвъ до салѣ гры касина урядникôвъ у Бродахъ. Граючихъ въ карты було чотирехъ. Черезъ шибу скляныхъ дверей дôстала ся одна куля до комнаты и впала на пôдлогу.

— **Засыпанѣ землею.** Въ Урмани въ Бережанщинѣ пôшло пять жѣнокъ копати глину коло двôрского ставу въ замерзанôмъ мѣсци. Три зъ нихъ Марунька Куликъ, Павька Коваль и Гануська Вавринôвъ влѣзли въ яму по глину, а Марунька Когутъ и Катерина Процикъ стерегли, щобы хто не надôйшовъ. Наразъ берегъ урвавъ ся и засыпавъ тыхъ у ямѣ. Наробили крику тѣ надъ ямою, збѣгло ся богато селянъ, стали вôдкопувати тыхъ у ямѣ, але добули ихъ уже неживыхъ. — Подôбна пригода лучила ся и въ рышѣвскôмъ въ Новôмъ селѣ чудецкôмъ. Тамъ засыпала глина двое людей, 70 лѣтну бабусю и 10-лѣтного хлопця.

— **Богатый жебракъ.** Въ Чернôвцяхъ жие жебракъ Хаскель Козукаръ, котрый удержуе ся зъ милостинѣ и ходить напôвъ нагій. Хто гляне на него, жалуе его. Тому кôлька днѣвъ вечеромъ впросивъ ся вôнъ на нôчлѣгъ до шинку при улици зелѣзничôй. Коли жебракъ укладавъ свои лахи, спостерѣгъ шинкарь Лінкеръ, що вôнъ рахуе грошѣ и замѣтивъ у него чотири банкноты, кождый на 1000 зр. Побачивши, що вôдкрыли его скарбы, Козукаръ сейчасъ вынѣсъ ся зъ корчмы и зрѣкъ ся нôчлѣгу.

— **Машина до лѣтаня.** У вѣденьскôмъ товариствѣ инжинерôвъ мавъ професоръ техніки въ Бернѣ моравскôмъ Вельнеръ вôдчитъ о машинѣ до лѣтаня, котру самъ вынайшовъ. Дуже здивувавъ людей своимъ вынаходомъ. Небавомъ мають спробувати ту машину.

— **Бомба зъ часôвъ кримскои войны.** Зъ Петербуга доносять, що дня 13 падолиста експльодувала въ селѣ Добрая Надежда коло Таганрога бомба, походяча зъ часôвъ кримскои войны и убила 9 осôбъ, а кôлька покалѣчила. Бомбу найшовъ въ земли коваль Олѣйникôвъ; одинъ старый солдатъ въ Доброи Надеждѣ ударивъ въ присутности кôльканацятьохъ осôбъ молоткомъ по бомбѣ, котру вôдтакъ зъ величезнымъ гукомъ розôрвало.

— **Бурѣ морски.** Зъ усѣхъ прибережныхъ мѣстъ надъ океаномъ атлантійскимъ въ Анґліѣ и Франціѣ доносять про страшнѣ бурѣ, якѣ вôдъ кôлькохъ днѣвъ лютять ся въ тыхъ сторонахъ. Множество кораблѣвъ потонуло и то якъ на повнôмъ мори такъ и въ пристаняхъ. Страты въ людяхъ величезнѣ. Бурѣ лютять ся и на суши та роблять великѣ спустошеня. Рухъ телеґрафічный и зелѣзничій дуже припôзненый за для ушкодженыхъ дротôвъ телеґрафічныхъ и великихъ заметей снѣговыхъ.

— **Западаюче мѣсто.** Звѣстна катастрофа, яка навѣстила була сего лѣта мѣсточко Пилу въ Познанщинѣ при верченю артезійскои кирницѣ повторила ся сими днями. Оногды въ ночи сторожѣ пильнуючѣ кирницѣ, коло котрои працюють пôдъ проводомъ техніка Баера, учули якійсь шумъ, а вôдтакъ сильный пôдземный гуркôтъ. Они поутѣкали, бо земля тресла ся имъ пôдъ ногами. На другій день запали въ землю на кôлька центіметрôвъ помпы и иншѣ прилады, що лежали коло кирницѣ, а земля попукала въ кôлькохъ мѣсцяхъ. Се було заповѣдю катастрофы, котра лучила ся день пôзнѣйше, о годинѣ 2-ôй по полудни. Якъ разъ коли робôтники пôшли на обѣдъ, запало ся середъ великого гуркоту цембрине кирницѣ пôдъ землю, а на мѣсце кирницѣ утворивъ ся мочаръ. На щастє при помочи руръ справлено воду до рѣки, щобы не залила улицѣ. Наслѣдки сеи катастрофы можуть бути дуже грôзнѣ, бо можливо, що добуваюча ся зъ великою силою вода выкине зô споду пѣсокъ и глину та выкличе дальше западане землѣ а на мѣсци нинѣшнои люднои дѣльницѣ въ Пилѣ утворить ся ставъ. Зъ тои причины панує въ мѣсци великій переполохъ. Катастрофа принесла доси шкоды на 962 863 марокъ.

† Посмертнѣ вѣсти.

— О. Иванъ Венгриновичъ, парохъ Ходовичь дек. стрыйского, упокоивъ ся 15 падолиста по довшôй недузѣ серця въ Ходовичахъ въ 38 роцѣ житя а 13 ôмъ священьства. — О. Иосифъ Грабиньскій, тит. радникъ митроп. консисторіѣ, заступникъ унѣвского декана, парохъ у Куткорѣ, померъ у Львовѣ, проживши 61 лѣтъ, зъ тыхъ 37 священикомъ. — Володимиръ Гуцулякъ, ученикъ V-ои ґімназіяльнои клясы въ Коломыи упокоивъ ся въ першихъ дняхъ падолиста въ Мышинѣ. Яко сынъ бѣдного селянина зъ Мышина, удержувавъ ся покôйный самъ, удѣляючи лекціи другимъ ученикамъ. Вызначувавъ ся талантомъ. Недостатокъ бувъ причиною недуги и смерти.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 23 падолиста. Єѣ Вел. Цѣсарева повернула зъ Вельсъ. — До Pol. Corr. доносять зъ Риму, що ґр. Кальнокій намѣряе поѣхати до Фльоренціѣ и Венеціѣ а вôдтакъ поверне просто до Вѣдня.

Почдамъ 23 падолиста. Цѣсарь Вільгельмъ выѣхавъ до Кіль.

Мадридъ 23 падолиста. До тутешнои рады громадскои выбрано 18 монархістôвъ и 10 републиканôвъ. Майже по всѣхъ мѣстахъ одержали монархісты рôвне число голосôвъ зъ републиканами.

Римъ 23 падолиста. Урядники телеґрафічнѣ розпочали вже всюды службу крôмъ въ Міланѣ и Венеціи, де мають нинѣ до службы приступити.

Парижъ 23 падолиста. Въ Курпіеръ коло Клермонъ-Ферранъ завалила ся каплиця и убила одну монахиню а пять осôбъ тяжко покалѣчила.

мусить бороти ся зъ филями! Ба она забувае й на власну дитину, щобы лишь строити ся. Чи думаєшь, що вôнъ вже такъ дуже тебе любить, що буде на то все слѣпый?

— Мовчѣть вже, не допѣкайте менѣ! — крикнула Инесъ. — Бодай бы я була не дождала того, жити тутъ зъ вами!

— Бодай бы бувъ пропавъ той день, що привѣвъ тебе, чуженицю, сюды до насъ! — вôдповѣла розлючена Кайка.

— Нехай Торі вже разъ дôзнасть ся, що вы его нѣколи не любили, бо вы бы не обходили ся такъ зô мною! — сказала Инесъ и скинувши зъ себе старосвѣтскій стрôй та метнувши нимъ на хату, пустилась попри Кайку та хотѣла выйти.

— А хтожь мае тутъ попрятати? — спытала Кайка остро. — Она дурнувата думае, що я, стара жѣнка у неи служниця. Невадовго вже настане вечеръ, а твоя постѣль ще вôдъ рана не застелена.

— Я тутъ вже не буду спати! Пôду собѣ, не хочу васъ и видѣти — сказала Инесъ и выбѣгла зъ комнаты.

Але Кайка ще въ пору пригадала собѣ Кресеновѣ послѣднѣ слова и вышла за нею. Инесъ выймивши дитину зъ колыски притиснула еѣ одною рукою до себе а другою хотѣла отворити дверѣ, котрыми бувъ Кресенъ вышовъ. Колибъ не така була буря на дворѣ, Кайка була бы вже прийшла за пôзно, бо Инесъ навѣть зъ дитиною була бы скорше побѣгла степомъ, якъ щобы стара женщина могла еѣ здогонити. Але вѣтеръ перъ у дверѣ и Инесъ не могла ихъ отворити. Кайка вôдопхнула еѣ вôдъ дверей и спытала:

— Чи ты хочешь дитину убити, чи що?

— Хочу вже вамъ разъ уступити ся! — вôдповѣла Инесъ крôзь сльозы, а розпущене еѣ чорне волосє покрыло еѣ красне вôдъ зворушеня почервонѣле лице.

— Тобѣ працѣ тутъ бути, нерозважна дитино!

— Нѣ, не хочу; я чужениця и чуженицею остану ся! Анѣ я, анѣ моя дитина тутъ не лишить ся! Пустѣть мене! Вы не маете права здержувати мене противъ моеи волѣ. Я можу ити, куды хочу. Але Торі мусить послухати моеи рады, и мы мусимо вôддѣлити ся. Пустѣть мене.

— Чи ты здурѣла, чи що? — спытала Кайка нетерпеливо. — Тажь на такôй бури дитина загибне тобѣ въ рукахъ. Кождый хто не слѣпый и не глухій, знае, що то значить, коли море такъ гудить и коли такъ шумить у воздусѣ.

— Богъ и его святѣ будуть насъ стерегти — вôдповѣла Инесъ и дрожачими руками притиснула дитину до грудей. — Я тутъ не лишу ся, а дитина моя, то й зô мною буде терпѣти.

(Дальше буде.)

Надôслане.

Дръ Евгеній Олесницкій

адвокатъ въ Стрыю 127

перенѣсъ свою канцелярію зъ рога улиць Третого Мая и Едварда Гошарда до дому фізика дра Серковского побôчь ц. к. Староства.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Крехозецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнй") якъ для „Народнои Часописи" такъ також для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Передпослѣдный мѣсяць | Передпослѣдный мѣсяць

Велика 50 рентова льотерія зъ Инсбрука

ГОЛОВНА ВЫГРАНА

50.000 злр. а. в.

Льосы по **50 кр.** одержати можна у пп. М. Йонаша, Кіцъ и Штоффа, А. Шелленберґа и Сына, Сокаля и Лілієна, Якова Шпро, А. Х. Верфля и Шелленберга и Крайзера.

Бюро оголошень и дневникôвъ

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ ориґінальныхъ.

До

Народнои Часописи, Ґазеты Львôвскои и „Przegląd-у"

може лише се бюро анонсы приймати.

ВѢДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЪ

поручае

пайновѣйше патентоване начине кухонне зъ внѣ ґальванічно нікльоване, у внутрѣ повлечене чистою и дуже тревалою емаліею.

До набутя у Ивана Шумана у Львовѣ

площа Бернардиньска и у всѣхъ бôльшихъ торговляхъ зелѣза.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручае

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовй. — Каналовй насады зъ патентовымъ замкненемъ. — Збôрники на воду. — Комплетнй уряджена купелевй. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ також руры лянй и кованй. — Помпы, фонтаны и и всякй арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылае ся катальоґи.

Поручае ся 9

торговлю винъ ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львовѣ.

Зъ друкарнѣ Е. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.